PLAN FÖR JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

Malax kommun, grundläggande utbildningen åk 7-9

Jämlikhet: Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och ska behandlas lika. Alla ska vara lika inför lagen och ha samma rättigheter oavsett etnicitet, tro, utseende, sexuell läggning, klasstillhörighet och status, åsikt, funktionsnedsättning, könsidentitet etc**.**

Jämställdhet och likabehandling: Jämställdhet innebär jämställdhet mellan kvinnor och män, att kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att kvinnor och män ska ha samma makt måste de ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. I skolmiljö kan det tex. betyda att alla elever oberoende av kön bemöts på samma sätt, får lika mycket talutrymme i klassen samt bedöms på samma grunder. Jämställdhet handlar om rättvisa villkor att forma sitt liv. En skolmiljö är inte jämställd ifall olika förväntningar, krav och föreställningar kring kön placerar elever i olika ställning. En god verksamhetskultur i skolan kännetecknas av genusmedvetenhet och lärarens vilja att agera jämställt.

Jämställdhetsfrågor regleras av jämställdhetslagen (609/1986) och diskrimineringslagen (1325/2014) och ska stöda främjandet av jämställdhet och likabehandling i verksamheten oberoende av kön, ålder, ursprung, språk, religion, åsikt, familjeförhållanden, hälsotillstånd, sexuell läggning eller annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Skolans värdegrund kan sammanfattas kort med följande ledord:

Trygghet i skolmiljön - psykisk, fysisk och social

Självbild - möjlighet att växa till sin fulla potential

Respekt och ansvar – gentemot sig själv, andra och miljön

Jämlikhet - alla människors lika värde och rikedomen med kulturell mångfald

Jämställdhet – alla behandlas lika oavsett könsidentitet

Delaktighet – i lärprocessen och lärmiljön

För att jämställdhetsarbetet ska bli fruktbart krävs även förankring i den konkreta skolvardagen. Arbetet bör anpassas till den enskilda skolans strukturer och upplevas som en naturlig del av vardagen.

Skolspecifik jämställdhetsplan 2025-2028

Skolor som omfattas av lagen om grundläggande utbildning skall utarbeta en skolspecifik jämställdhetsplan för tre år i gången. Planen fungerar som ett arbetsredskap i skolan. Planen kan kompletteras under tidsperioden.

Tabellen används för både elever och personal.

	Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Identifiering av problem-området	Jämställdhet – jämlikhet: avsaknad av kunskap.	Information, öka kunskapen.	KiVa-lektion(er) för alla	KiVa-lektioner enligt uppgjord modell (3-4 st/läsår), med varierande tema. Vid KiVa-lektionen före jul är temat jämställdhet, personliga sfärer etc.	KiVa-arbetsgrupp (material) Klass-föreståndare (genomförande av lektion) Lednings-gruppen (enkät)	Enkät under Kiva-lektionen före jul.
Identifiering av problem-området	Utvärdering av enkät från KiVa-lektion	Vidare-utveckla värdegrunds-arbetet	Enligt vad enkäten visar som svagt område.	Vårterminen	Alla lärare. Även personal kan vidtalas som ansvariga.	Beror av problem-området
Identifiering av problem-området	KiVa-enkät - Kartlägger gångna läsårets situation.	KiVa-enkäts-resultaten delges skolorna senast i augusti. Resultaten delges lärarkåren vid höstens planeringsm öte. Rektor och lärarkår drar riktlinjer för hur resultaten skall användas.	KiVa-lektioner Vänelevs-verk-samhet Eventuella före-läsningar	Enkät (maj) Åtgärds-planering (höstens planeringsmöte) Verksamhet (läsåret)	Rektor Klass-föreståndare	Nästa vårs KiVa-enkät
Identifiering av problem-området	Vårdnads-havarna kan inkluderas mera i värdegrunds-arbetet.	Öka vårdnads-havarnas delaktighet	Dialogduk	Sjuornas föräldramöte i augusti/ september	Klass-föreståndare i åk 7 (genomför)	Ledningsgrupps - möte
Identifiering av problem-området	Personalens situation.	Klargöra situationen regelbundet.	Enkät (se bilaga 1)	Den läsårsjämställdhe tsplanen revideras, januari.	Rektor	Åtgärder enligt vad som framkommer.

Elevenkät

Bilaga 1

Diskutera skillnaden på begreppen tillsammans med läraren:

Jämlikhet: Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och ska behandlas lika. Alla ska vara lika inför lagen och ha samma rättigheter oavsett vilket land man är ifrån, religion, utseende, sexuell läggning, klasstillhörighet och status, åsikt, funktionsnedsättning, könsidentitet etc.
Jämställdhet: Jämställdhet innebär jämställdhet mellan kvinnor och män, att kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att kvinnor och män ska ha samma makt måste de ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. I skolmiljö kan det tex. betyda att alla elever oberoende av kön bemöts på samma sätt, får lika mycket talutrymme i klassen samt bedöms på samma grunder. Jämställdhet handlar om rättvisa villkor att forma sitt liv. En skolmiljö är inte jämställd ifall olika förväntningar, krav och föreställningar kring kön placerar elever i olika ställning. En god verksamhetskultur i skolan kännetecknas av genusmedvetenhet och lärarens vilja att agera jämställt

På vilket sätt tycker du att du eller andra elever behandlas jämlikt i skolan? _____

_____

_____

_____

På vilket sätt tycker du att du eller andra elever **inte** behandlas jämlikt i skolan? _____

_____

_____

_____

På vilket sätt tycker du att du eller andra elever behandlas jämställt i skolan? _____

_____

_____

_____

På vilket sätt tycker du att du eller andra elever **inte** behandlas jämställt i skolan? _____

_____

_____

_____

Skolans värdegrund kan sammanfattas kort med följande ord:

Trygghet i skolmiljön - psykisk, fysisk och social

Självbild - möjlighet att växa, utvecklas

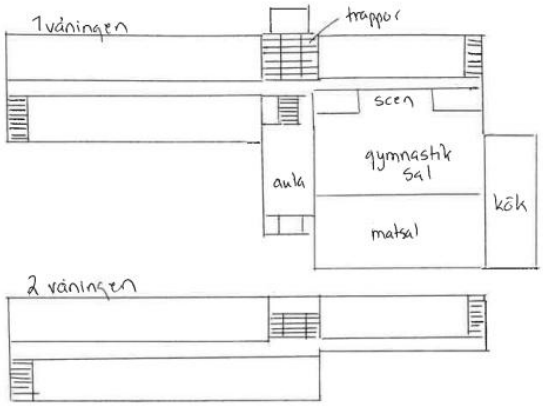
Respekt och ansvar – gentemot sig själv, andra och miljön

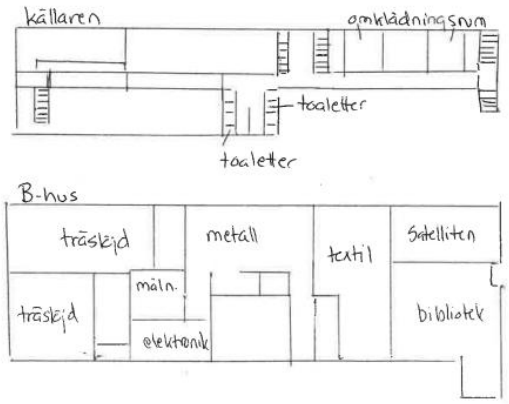
Jämlikhet - alla människors lika värde

Jämställdhet – alla behandlas lika oavsett könsidentitet

Delaktighet – i min omgivning och för hur jag lär mig

Finns det ställen i skolan där du känner dig **otrygg**? Vilka ställen är det? Märk i på bilden.

Känner du dig trygg i din klass? Ja Nej

Känner du dig trygg i bussen/taxin? Ja Nej Jag åker inte buss/taxi

Ifall nej på någon av ovan: Vad är orsak till att du inte känner dig trygg? _____

_____

_____

Hur visar du respekt och tar du ansvar för **dig själv, andra och din omgivning**?

- ☐ Jag är vänlig mot andra elever, lärare och personal
- ☐ Jag kommer i tid till lektionerna
- ☐ Jag gör mina uppgifter
- ☐ Jag försöker alltid vara en god kamrat
- ☐ Jag säger till en vuxen om någon behandlas dåligt
- ☐ Jag använder inte ett ovårdat språk
- ☐ Jag lyssnar och följer lärarnas instruktioner
- ☐ Jag städar upp efter mig i klassrum, matsal, aula och korridor
- ☐ Jag förstör inte medvetet saker
- ☐ Jag smutsar/skräpar inte ner
- ☐ Jag respekterar andras saker och låter dem vara ifred
- ☐ Jag publicerar inte bilder på sociala medier om jag inte fått lov av dem som finns på bilden
- ☐ Jag säger till vuxen om jag ser saker som är söndriga
- ☐ Jag ger förslag på förbättringar till klassens elevkårsrepresentant

Jag går i årskurs ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 och jag är ☐ flicka ☐ pojke ☐ inget av ovan

Finns det något annat gällande det som behandlas i enkäten som du önskar framföra? Vad?